

Начало > Съдебни процедури > Граждански дела > Срокове в процеса
Срокове в процеса

Литва

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Гражданският кодекс (*Civilinis kodeksas*) предвижда общ давностен срок и пократки давностни срокове. Давностните срокове могат да бъдат за възстановяване на предишно състояние, за придобиване или преклузивни.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Всички недели;

1 януари: Нова година

16 февруари: Ден на възстановяването на държавата Литва;

11 март: Ден на възстановяването на независимостта на Литва;

Великден и Светли понеделник (според западната традиция);

1 май: Международен ден на труда;

първата неделя на месец май: Ден на майката;

първата неделя на месец юни: Ден на бащата;

24 юни: Ден на лятното слънцестоене, Празник на Свети Йоан;

6 юли: Ден на държавността (коронацията на крал Миндаугас);

15 август: Успение Богородично;

1 ноември: Все светии;

24 декември: Бъдни вечер;

25 и 26 декември: Коледа

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Срок, определен по закон, в договор или от съдебен орган, се изразява като календарна дата или брой години, месеци, седмици, дни или часове.

Срок може да бъде определен и от гледна точка на събитие, което неизбежно трябва да настъпи. Той може да бъде за възстановяване на предишно състояние, за придобиване или преклузивен. Срокът за възстановяване на предишно състояние е срок, който може да бъде възстановен от съд след изтичането му, при условие, че съответният срок е пропуснат поради важни причини. Срок за придобиване е период, в края на който възниква (или се придобива) определено гражданско право или задължение. Преклузивен срок е период, в края на който се погасява определено гражданско право или задължение. Преклузивните срокове не могат да бъдат възстановявани от съд или чрез арбитраж.

Общият давностен срок е десет години.

Литовското законодателство предвижда пократки давностни срокове за определени видове искове.

За искове във връзка с резултатите от тържни процедури се прилага пократък едномесечен давностен срок.

За искове за обявяване на решения на органи на юридически лица за недействителни се прилага пократък тримесечен давностен срок.

Пократък шестмесечен давностен срок се прилага за:

искове във връзка с изпълнението на наказания за неизпълнение (глоба, наказателна лихва);

искове във връзка с дефекти на продадени стоки.

Пократък шестмесечен давностен срок се прилага за искове, произтичащи от взаимоотношения между транспортни компании и техните клиенти

във връзка с пратки, изпратени от територията на Литва, а за пратки, изпратени в чужбина, се прилага едногодишен срок.

Пократък едногодишен давностен срок се прилага за вземания по застраховки.

За искове за вреди, включително искове за вреди, произтичащи от незадоволително качество на продукти, се прилага пократък тригодишен давностен срок.

За искове за вреди, включително искове за вреди, произтичащи от незадоволително качество на продукти, се прилага пократък тригодишен давностен срок.

За искове за вреди, включително искове за вреди, произтичащи от незадоволително качество на продукти, се прилага пократък тригодишен давностен срок.

За искове за изпълнение във връзка с лихви и други периодични плащания се прилага пократък петгодишен давностен срок.

10. Искове във връзка с дефекти в извършена работа имат пократки давностни срокове.

За искове, произтичащи от превоз на товари, пътници и багаж, давностните срокове са определени в кодексите (законите), приложими за конкретни видове транспорт.

Срокът или правилата за изчисляване на такива периоди не могат да бъдат променяни чрез споразумение между страните.

Давностни срокове не са приложими по отношение на:

1) искове, произтичащи от нарушение на лични неимуществени права, освен в установените със закон случаи;

2) искове на вложители за връщане на техните депозити, държани в банка или друга кредитна институция;

3) други искове за вреди, произтичащи от следните посочени в [Наказателния кодекс \(Baudžiamasis kodeksas\)](#) престъпления:

1) геноцид (чл. 99);

2) третиране на лица, забранено съгласно международното право (чл. 100);

3) убийство на лица, защитени съгласно международното хуманитарно право (чл. 101);

4) депортиране или преместване на цивилни лица (чл. 102);

5) причиняване на телесни повреди, изтезания или друго нечовешко третиране на лица, защитени по международното хуманитарно право (чл. 103);

6) насилствено използване на цивилни лица или военнопленници във въоръжените сили на врага (чл. 105);

7) унищожаване на защитени обекти или ограбване на национални съкровища (чл. 106);

8) нападение (чл. 110);

9) забранени военни нападения (чл. 111);

10) използване на забранени военни средства (чл. 112);

11) небрежно изпълнение на задълженията на командира.

4) случаи, предвидени в други закони, и други искове.

Срокове, приложими към разглеждането на граждански дела. Съдът трябва да се стреми да разглежда гражданските дела възможно найбързо, да избягва закъснения и да осигури разглеждането на едно гражданско в едно съдебно заседание.

В закони могат да бъдат определяни конкретни срокове за разглеждане на определени категории граждански дела. Ако първоинстанционен съд не изпълни процесуалното действие, което се изисква съгласно Гражданския кодекс, страна по производството, която има интерес от това действие, има право да поиска от апелативен съд да наложи срок за неговото изпълнение. Молбата трябва да бъде подадена чрез съда, който разглежда делото, а той трябва да вземе решение за нейната допустимост не покъсно от работния ден, следващ получаването ѝ. Ако съдът, който не е изпълнил процесуалното действие, породило внасянето на молбата, изпълни въпросните действия в рамките на седем работни дни от получаването на молбата, се счита, че въпросната страна се е отказала от тази молба. В противен случай молбата се изпраща на апелативния съд в срок от седем работни дни от получаването ѝ. Такива молби обикновено се разглеждат чрез писмена процедура, без страните да бъдат уведомявани за времето и мястото на заседанието или да бъдат поканени. Молбата трябва да бъде разгледана в срок от седем работни дни от получаването ѝ от апелативния съд. Тя трябва да бъде разгледана и решение по нея трябва да бъде взето от председателя на апелативния съд, председателя на гражданското отделение или от определен от тях съдия. Постановеното решение не подлежи на обжалване чрез подаване на отделна жалба.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Срокът започва да тече от 0 часа и 00 минути в деня след календарната дата или събитието, определящо началото му, освен ако в специални закони не е предвидено друго.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Всички писмени молби и уведомления, изпратени по пощата, по телеграф или предадени чрез други средства за комуникация преди полунощ в последния ден от даден срок, се считат за изпратени в срок (чл. 1.122 от Гражданския кодекс).

Член 123, параграфи 3 — 4 от Гражданския процесуален кодекс (*Civilinio proceso kodeksas*) предвиждат, че когато лицето, което доставя процесуален документ, не намери адресата на мястото му на пребиваване или на работното му място, документът трябва да бъде връчен на който и да е пълнолетен член на семейството, който пребивава с него (деца (приемни деца), родители (приемни родители), съпруг(а) и т.н.), освен в случаите, когато членовете на семейството имат противоположни законови интереси от изхода на делото или, ако и те отсъстват, на администрацията на работното място.

Когато лице, което доставя процесуален документ, не намери адресата на адреса на управление на юридическо лице или на друго място, посочено от юридическото лице, процесуалният документ трябва да бъде връчен на който и да е служител на юридическото лице, който се намира на мястото на доставяне. Ако процесуален документ не бъде доставен по посочения в настоящия параграф начин, той се изпраща по пощата на адреса на юридическото лице и се счита за доставен 10 дни след датата на изпращането по пощата.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Срокът започва да тече от 0 часа и 00 минути в деня след събитието, определящо началото му, освен ако в специални закони не е предвидено друго (чл. 73 от Гражданския процесуален кодекс).

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Сроковете се броят в календарни дни. Срокът започва да тече от 0 часа и 00 минути в деня след календарната дата или събитието, определящо началото му, освен ако в специални закони не е предвидено друго.

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

Процесуален срок, който се брой в години, месеци, седмици или дни, започва да тече от 0 часа и 00 минути в деня след календарната дата или събитието, определящо началото му, освен ако в специални закони не е предвидено друго.

9 Кога изтича срокът, ако се брой в седмици, месеци или години?

Срок, който се брой в седмици, изтича в 24 часа и 00 минути в съответния ден на последната седмица, включена в него. Срок, който се брой в месеци, изтича в 24 часа и 00 минути в съответния ден на последния месец, включен в него. Срок, който се брой в години, изтича в 24 часа и 00 минути в съответния ден на последния месец на последната година, включена в него. Ако срок, изразен в години или месеци, изтича в месец, в който няма съответната дата, срокът изтича в последния ден на този месец.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Официалните празници и почивните дни (събота и неделя) се включват в срока. Ако последният ден на срока е почивен ден или официален празник, се счита, че срокът изтича в първия следващ работен ден.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Възстановяване на процесуални срокове. Лица, които пропуснат краен срок, определен с конкретен закон или от съд, поради причини, признати от съда за важни, могат да искат възстановяване на въпросния срок. Съдът има право да възстанови даден срок по своя инициатива, когато преписката по делото показва, че въпросният срок е пропуснат поради важна причина.

Молба за възстановяване на срок се подава до съда, в който трябва да бъде извършено процесуалното действие. Тя се разглежда чрез писмена процедура. Процесуалното действие (предявяване на иск, представяне на документи или изпълнение на други действия), по отношение на което е пропуснат срокът, трябва да се извърши заедно с молбата. Молбата за възстановяване на срок трябва да е мотивирана. Тя трябва да е придружена от доказателства, обосноваващи необходимостта от възстановяване на срока.

Процесуален срок се възстановява с определение на съда. Отказ за възстановяване на процесуален срок се постановява под формата на мотивирано определение на съда. Определение на съда за отказ възстановяване на пропуснат процесуален срок подлежи на обжалване с отделна жалба.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Жалба срещу решение, постановено от окръжен съд, се подава в срок от 30 дни от произнасянето на решението от първоинстанционния съд.

Отделна жалба срещу решение, постановено от окръжен съд, може да се подаде:

в срок от 7 дни от датата на постановяването на решението в случаите, в които обжалваното решение на първоинстанционния съд е постановено в устно производство;

в срок от 7 дни от датата на връчването на заверено копие на решението в случаите, в които обжалваното решение на първоинстанционния съд е постановено в писмено производство.

Могат да се обжалват решения на окръжни съдилища, които разглеждат дело по същество, като отделни жалби могат да бъдат подавани срещу решения на окръжни съдилища за постановяване на временни мерки, изрично посочени в Гражданския процесуален кодекс (например срещу решение, с което се отхвърля молба за възстановяване на процесуален срок (чл. 78, параграф 6 от Гражданския процесуален кодекс), срещу решение по съдебни разноски (чл. 100 от Гражданския процесуален кодекс) или срещу решение, което възпрепятства понататъшното производство).

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Съдебно заседание трябва във всеки случай да се провежда непрекъснато, освен в случаите, когато е обявено отлагане, което не може да надвишава пет работни дни. Отлагане може да бъде обявено, за да се даде възможност на съда и страните в производството да си починат от продължително изслушване и да съберат липсващите доказателства, като по този начин се осигури възможно найбързо решаване на делото. Ако съд отложи заседание, времето на следващото съдебно заседание трябва да бъде определено и съобщено на участниците срещу подпис. Лицата, които не са се явили в съда или са включени в производството след започването му, се уведомяват за времето на следващото съдебно заседание в съответствие с Гражданския процесуален кодекс.

В определени случаи съдебното заседание може да бъде спряно. Такова спиране означава, че всяко процесуално действие, което следва да бъде извършено с оглед на решаването на делото по същество, временно се преустановява за неопределен период от време. Дело може да бъде спряно по обективни причини, посочени в конкретни закони, които пречат на изслушването на гражданско дело и не подлежат на преценка на страните или на съда, или при обстоятелства, които не са предвидени в конкретни закони, но въпреки това възпрепятстват съда в разглеждането на делото по същество.

Съдът може да спре изслушване при следните обстоятелства:

в случай на смърт на физическо лице или прекратяване на юридическо лице, което е страна по делото, когато наследяването на права е позволено в светлината на правоотношенията, свързани със спора; когато дадена страна загуби правоспособността си, делото трябва да бъде прекратено, докато бъде изяснен наследникът на починалото физическо лице или правоприменикът на прекратеното юридическо лице или обстоятелствата, довели до неуспех на наследяването/правопримемството, или бъде определен законен представител на физическо лице, изгубило правоспособността си;

когато конкретно дело не може да бъде разгледано, докато не бъде решено друго дело, делото в гражданско, наказателно или административно производство се спира до влизане в сила на съдебно решение, определение или решение или до постановяване на решение в административно производство;

когато в дело, свързано с имуществени иски срещу ответник, се установи, че удовлетворяването на такива имуществени иски е свързано с изслушването на наказателно дело, делото се спира до приключването на наказателното дело или до отменяне на временните ограничения върху правата на собственост; в конкретни закони са посочени и други обстоятелства.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Неприложимо.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Изтичането на срок преди предявяването на иск води до отхвърляне на иска.

Когато съдът признае, че срок е бил пропуснат поради важна причина, нарушеното право може да бъде защитено и въпросният срок може да бъде възстановен.

Въпроси, свързани с имущественото право, свързани с имущество, възстановяването на което е обект на изтекли давностни срокове, се решават в съответствие с разпоредбите на том IV от Гражданския кодекс.

Правото на извършване на процесуално действие изтича с изтичането на определения по закон или от съд срок. Всички процесуални документи, представени след изтичането на срока, се връщат на вносителя. Пропускането на срок за изпълнение на определено процесуално задължение не освобождава съответното лице от това задължение.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Ако сроковете са пропуснати поради важни причини и не са изминали повече от три месеца от постановяването на решението от съда, съдът може по искане на ищеца да възстанови въпросните срокове. Срок за обжалване може да бъде възстановен когато съдът признае, че въпросният срок е бил пропуснат поради важни причини. Определение на съда, с което се отхвърля молба за възстановяване на срок за обжалване, подлежи на обжалване с отделна жалба. Ако апелативният съд уважи тази отделна жалба и възстанови срока за обжалване, председателят на гражданското отделение на апелативния съд трябва да предаде жалбата заедно с преписката по делото на съдебния състав на апелативния съд или да отнесе въпроса за допустимостта на жалбата обратно до първоинстанционния съд за решение. Ако при тези обстоятелства преписката по делото бъде отнесена до съдебния състав на апелативния съд, апелативният съд трябва да изпрати копия от жалбата и приложенията към нея до страните в производството в срок от три работни дни след датата на обявяване на жалбата за допустима. След изтичането на срока за оспорване на съдебно решение и за отговор на жалба, първоинстанционният съд изпраща делото на апелативния съд в седемдневен срок и уведомява страните. Когато делото бъде изпратено до апелативния съд и последният определи, че срокът за обжалване е пропуснат, съдът може да възстанови срока по собствена инициатива (служебно), при условие, че преписката по делото ясно показва, че срокът е бил пропуснат поради важна причина, или да предложи на страната по производството да внесе молба за възстановяване на срока за обжалване (чл. 307, параграфи 2 — 3, чл. 338 и чл. 78 от Гражданския процесуален кодекс). Определение, с което се отхвърля молба за възстановяване на срок, подлежи на обжалване чрез отделна жалба (чл. 78, параграф 6 от Гражданския процесуален кодекс).

Последна актуализация: 25/06/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.